

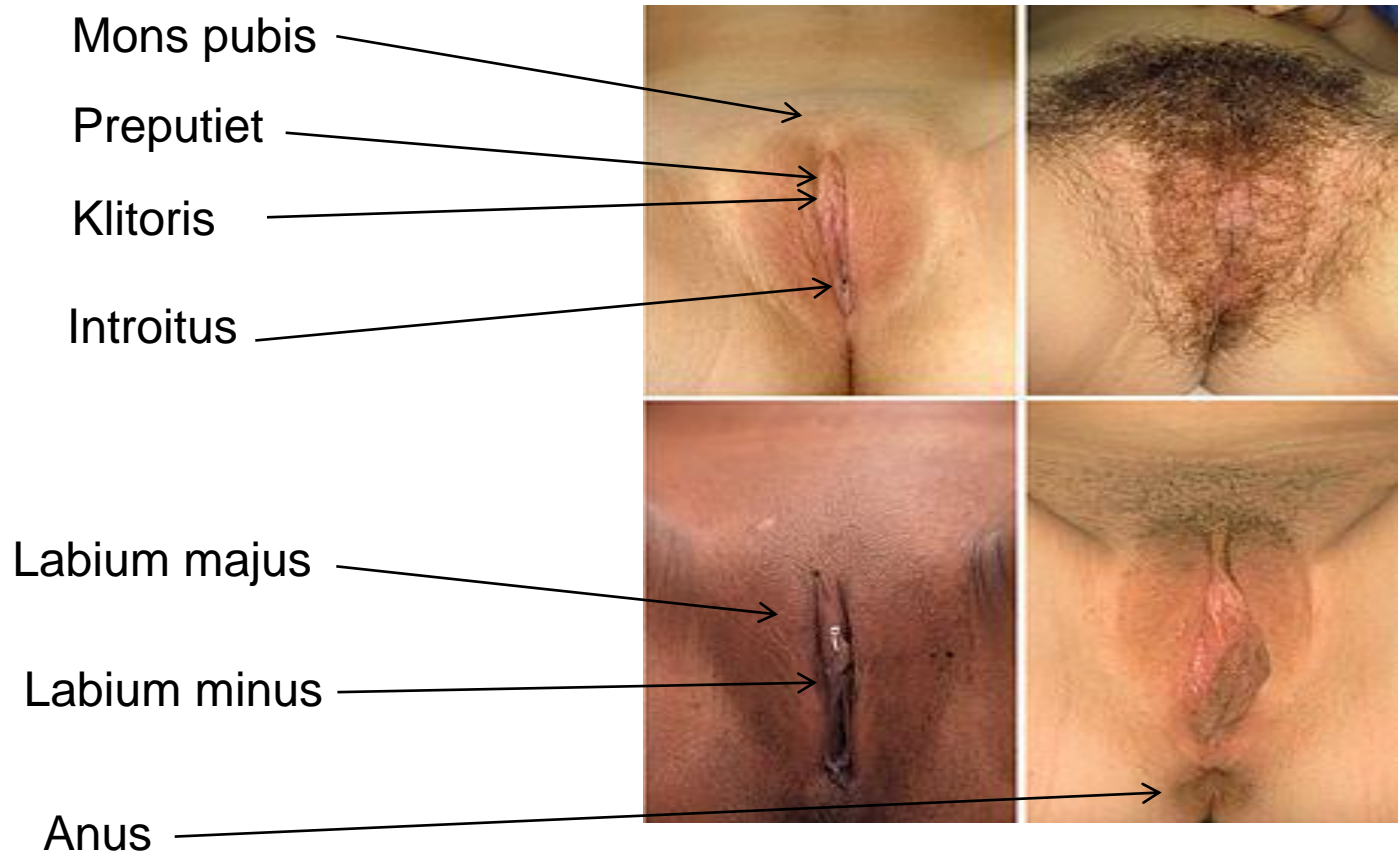
De vanligast orsakerna till obehag i underlivet och hur vi kan behandla dem.

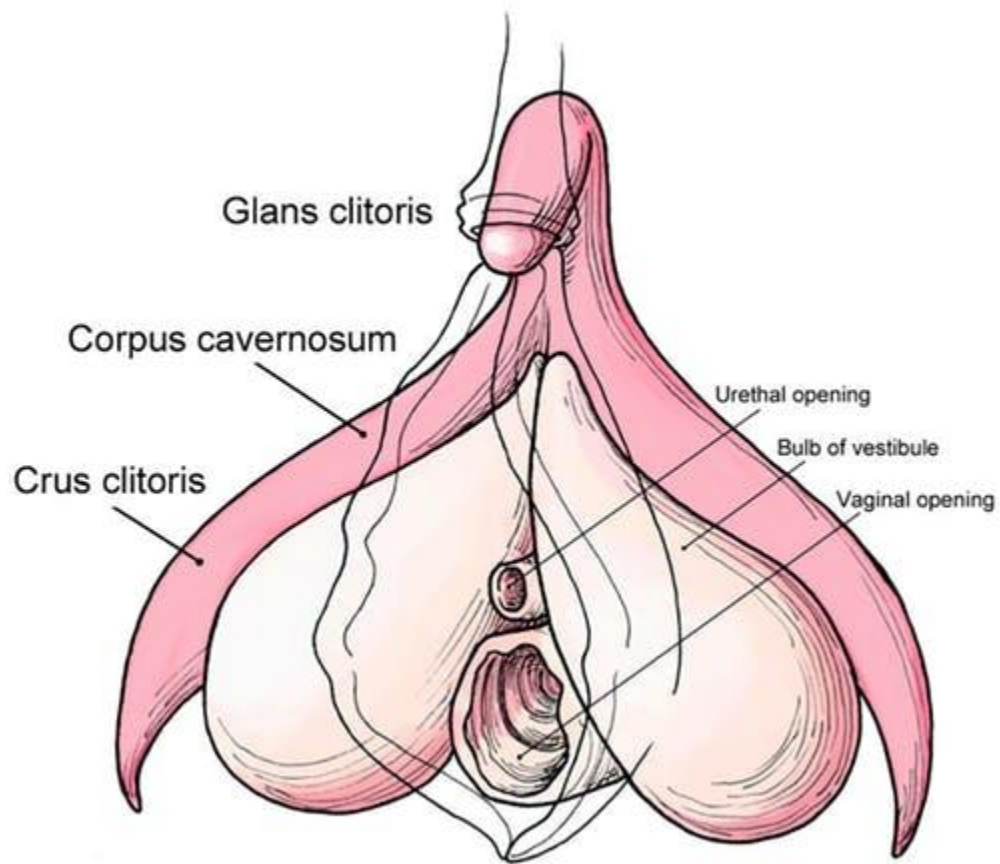
Helena Carré, MD, PhD
Specialistläkare obstetrik/gynekologi

Det är nog svamp...

- Vulvas anatomi
- Urogenitala epitelets livstrappa
- Urogenital atrofi
- Klåda
- Lichen sclerosus
- Svamp
- Eksem

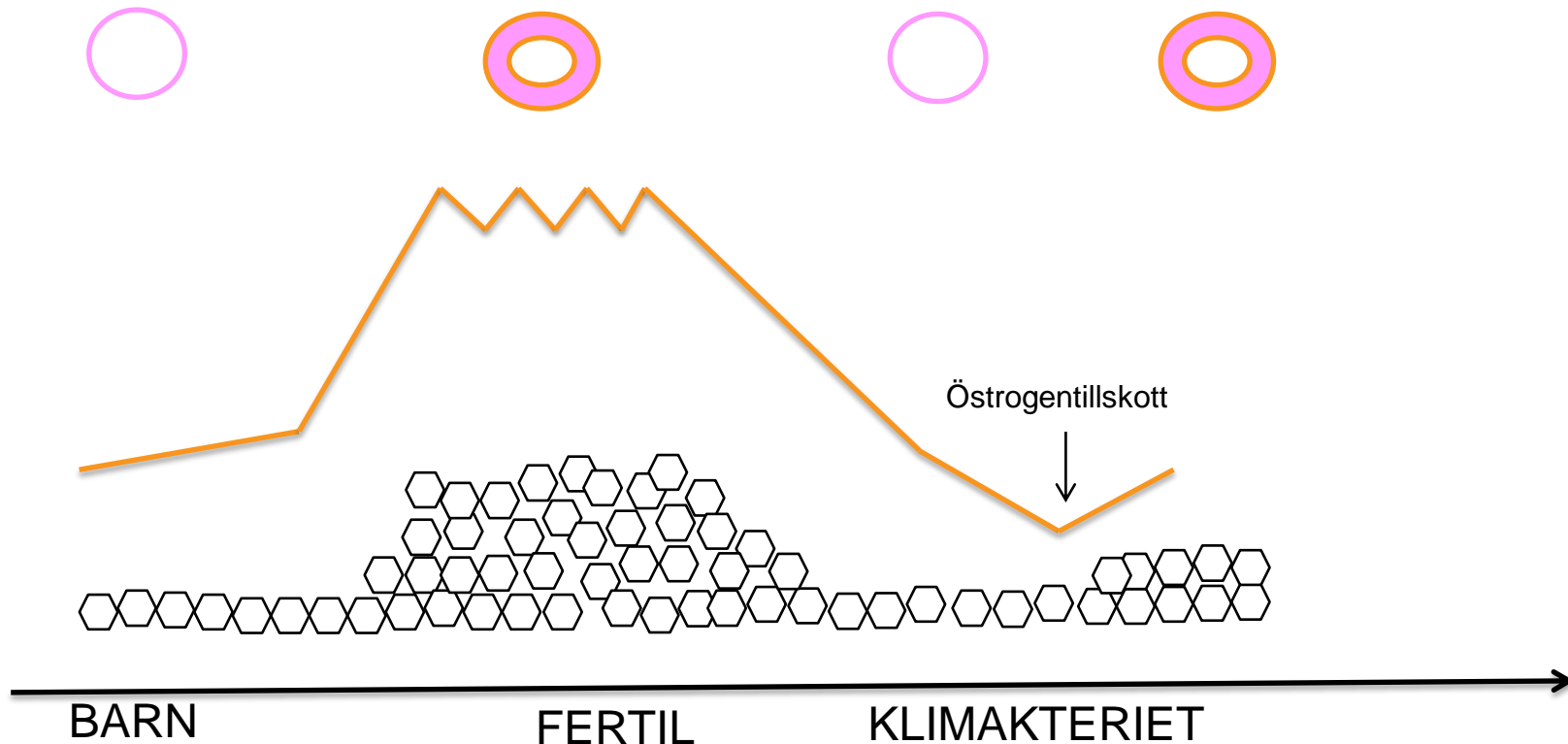

Urogenitala epitelets livstrappa

Urogenital atrofi

- Östrogen sjunker successivt från 40-års åldern
- Individuell variation
- Preventivmedel
- Puerperiet/amning
- Obesitas
- Sexuellt aktiv

Urogenital atrofi - symptom

- Torrhet
- Sveda
- Dyspareuni
- Klåda
- Blodtillblandade flytningar
- Trängningar
- Miktionssveda
- UVI
- Inkontinens

Urogenital atrofi - diagnostik

- Vaginalslemhinnan tunn, rodnad, petekier.
- Utslätade vaginalveck – sämre tånjningsförmåga
- Gul flytning (Atrofisk kolpit)

- Direktnikroskiopi: Parabasalceller, ↓laktobaciller (pH ↑)

- Den atrofiska bilden i vagina ger också information om hur det ser ut i urinvägarna

Urogenital atrofi - behandling

- Östrogen ”gör sleminnan ung igen”
- Oestriol (Ovesterin®, Blissel®, Oestriol®...)
- Oestradiol (Oestring®, Vagifem®...)
- Lokal behandling – lågt systemiskt upptag
- Serumkonc håller sig inom gränser som normalt ses för postmenopausala. Ingen ökad cancerrisk.
- Östrogen→ ökar tjocklek muskulatur, bindväv, slemhinna. Positiv effekt på urogyn symtom
- Kontraindikation: Aromatashämmare efter genomgången bröstcancerbehandling. (Ev. oestriol efter samråd med bröstoncolog)

Urogenital atrofi - behandling

- Indikationer lokal oestriol/oestradiol:
  - Torrheteskänsla vaginalt, sveda, klåda
  - Dyspareuni och samtidig vaginal atrofi
  - Överaktiv blåsa och samtidig urovaginal vaginal atrofi
  - Recidiverande uvi?

Det kliar...

- 40% svamp
- 40% eksem (Lichen simplex/ Irritativt eksem)
- 20% andra orsaker (Lichen sclerosus, Lichen planus, Kondylom, Herpes, bäckenbottendysfunktion...)

Anamnes klåda

- Kliar det mest på natten (dermatos) eller på dagen (candida)?
- Kliar det hela tiden (dermatos) eller i intervall (candida)?
- Kliar det någon annanstans? (dermatos)
- Kan samlag under besvärsfri period provocera fram klådan? (candida)

Källa: Sjöberg. Det är nog svamp. Läkartidningen 1996.

Webtips

- [Dermis.net](https://www.dermis.net)
- [Dermnet.com](https://www.dermnet.com)
- [Atlasofdermatologico.com.br](https://www.atlasofdermatologico.com.br)